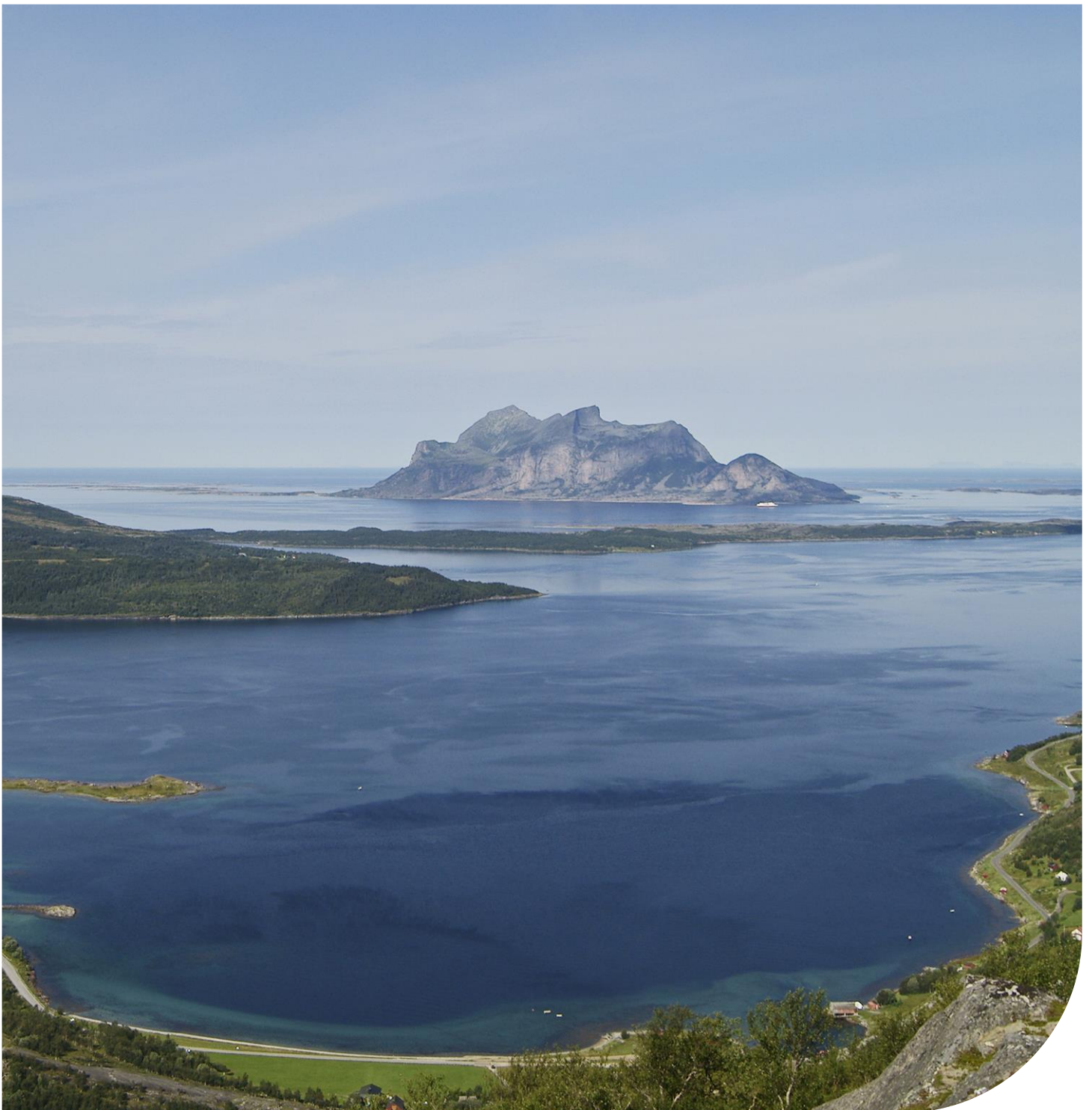

Pilar 3 – Offentliggjøring av informasjon om kapital, risikoforhold, godtgjørelse og informasjon fra kredittforetak

31. desember 2022 Gildeskål Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Styring og kontroll av risiko	2
3.	Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett	3
4.	Vedlegg: Standardisert skjema for offentliggjøring av bankens nøkkeltall for kapital og likviditet.....	5

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2022 med mindre annet fremgår.

2. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

God risikostyring er en viktig forutsetning for at banken skal nå sine mål. Risikostyring er derfor sentralt i den daglige driften og i styrets arbeid. Styret har det overordnede ansvaret for bankens risikostyring. Styret beslutter bankens mål og risikoprofil og vedtar rammer og overordnede retningslinjer i henhold til dette. Styret sikrer seg at disse blir fulgt og at eksponeringen holdes innenfor vedtatte rammer.

Adm. banksjef og øvrige ansatte med ansvar for risikotagning har en utøvende rolle, og sørger for etterlevelsen av de beslutninger styret har fattet. Risikokontrollfunksjonen følger opp etterlevelsen av styrets beslutninger og utarbeider rapporter til ledelsen og styret.

I dette kapitlet beskrives organiseringen av risikostyringen i banken, og de rammer som er fastsatt. I tillegg beskrives bankens bruk av ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) som et viktig instrument i risikostyringen.

ICAAP er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Vurderingen skal være framoverskuende, dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidige risikoprofil, regulatoriske krav og forventninger fra markedet. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også vurderer kapitalbehovet i lys av planlagt/ ønsket vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer med videre.

Ved beregning av samlet kapitalbehov kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifiseringseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for vår virksomhet, herunder i begrensninger nedfelt i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer og så videre. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Banken vedtar et minimumsnivå for kapital som skal gjenspeile bankens overordnede risikotoleranse. Overordnet risikotoleranse innebærer at kapitalmålet alltid skal ha en positiv minimumsmargin mot det

beregnete kapitalbehovet. Banken har en gjenopprettingsplan som inneholder et sett av handlingsregler, hvor det kommer frem hvilke tiltak som kan iverksettes i tilfelle en ekstraordinær situasjon. ICAAP-prosessen gjennomføres årlig, eller ved tiltenkte større endringer i bankens strategi. Gjenopprettingsplanen revideres normalt i forbindelse med ICAAP.

Bankens kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Likviditetsrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Eiendomspriserisiko
- Forretningsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko

3. INFORMASJONSPLIKT FOR FORETAK SOM HAR EIERINTERESSER I FORETAK SOM UTSTEDER OBLIGASJONER MED FORTRINNSRETT

		Beløp i tusen kroner eller prosent	
a	Overføringsrad: Samlet portefølje overført og formidlet til Eika Boligkreditt AS (bolighypoteklån) i prosent av samlede utlån til personmarkedet på bankens balanse og bolighypoteklån		26,30 %
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for bolighypoteklån hos Eika Boligkreditt AS		65,20 %
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		107,90 %
d	Tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt		99,20 %
e	Utestående garantiforpliktelse		5.000
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondsobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket	Obligasjoner med fortrinnsrett	109.616.659
		Aksjer	1.405.153
		Fondobligasjoner	656.816
		Ansvarlig lånekapital	813.256
g	Andre forpliktelser overfor kredittforetaket som følge av aksjonæravtaler og lignende	Senior obligasjoner	2.818.919

Garantiavtale med Eika Boligkreditt

Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.22 lån for 268 mill. kroner hos EBK. Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. Saksgaranti: Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.

2. Tapsgaranti. Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor. Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljer opp til 5 millioner kroner er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (ii) for låneporteføljer som overstiger 5 millioner kroner utgjør tapsgarantien minimum 5 millioner kroner, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende. Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Rett til motregning i bankens provisjon: Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler de kommende tolv måneder. I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrukk ved beregning av eierbankens gjenstående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje. Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

4. VEDLEGG: STANDARDISERT SKJEMA FOR OFFENTLIGGJØRING AV BANKENS NØKKELTALL FOR KAPITAL OG LIKVIDITET

Skjema EU KM1 - Nøkkeltall kapital og likviditet

Beløp i tusen kroner

		a		e
		31.12.2022		31.12.2021
	Tilgjengelig ansvarlig kapital (beløp)			
1	Ren kjernekapital	126.759		95.152
2	Kjernekapital	128.697		96.371
3	Total ansvarlig kapital	130.982		97.905
	Risikovektet beregningsgrunnlag			
4	Totalt risikovektet beregningsgrunnlag	544.326		462.819
	Kapitaldekning (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)			
5	Ren kjernekapitaldekning	23,29 %		20,56 %
6	Kjernekapitaldekning	23,64 %		20,82 %
7	Total kapitaldekning	24,06 %		21,15 %
	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)			
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)	0,00 %		0,00 %
EU 7b	herav: som skal dekkes av ren kjernekapital (prosentpoeng)	0,00 %		0,00 %
EU 7c	herav: som skal dekkes av kjernekapital (prosentpoeng)	0,00 %		0,00 %
EU 7d	Samlet SREP kapitalkrav (i prosent)	8,00 %		8,00 %
	Kombinert buffer- og totalt kapitalkrav (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)			
8	Bevaringsbuffer (i prosent)	2,50 %		2,50 %
EU 8a	Bevaringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko fastsatt av en medlemsstat (i prosent)			
9	Institusjonsspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (i prosent)	2,00 %		1,00 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (i prosent)	3,00 %		3,00 %
10	Buffer for globalt systemviktige institusjoner (i prosent)			
EU 10a	Buffer for andre systemviktige institusjoner (i prosent)			
11	Kombinert bufferkrav (i prosent)	7,50 %		6,50 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (i prosent)	15,50 %		14,50 %
12	Tilgjengelig ren kjernekapital (CET1) etter oppfyllelse av samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (i prosent)			
	Uvektet kjernekapitalandel			
13	Sum eksponeringsmål	1.229.517		1.033.955
14	Uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	10,47 %		9,32 %
	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet)			
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent)			
EU 14b	herav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)			
EU 14c	Samlede SREP-krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %		3,00 %
	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel og samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent av det samlede)			
EU 14d	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)			
EU 14e	Samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %		3,00 %

Likviditetsreserve (LCR)					
15	Likvide eiendeler (vektet verdi)	57.052			33.312
EU 16a	Utbetalinger (vektet verdi)	65.556			47.351
EU 16b	Innbetalinger (vektet verdi)	41.156			38.390
16	Netto utbetalinger (justert verdi)	24.400			11.838
17	Likviditetsreserve/LCR (i prosent)	234 %			281 %
Stabil finansiering (NSFR)					
18	Poster som gir stabil finansiering	783.170			667.977
19	Poster som krever stabil finansiering	607.749			494.073
20	Stabil finansiering/NSFR (i prosent)	129 %			135 %